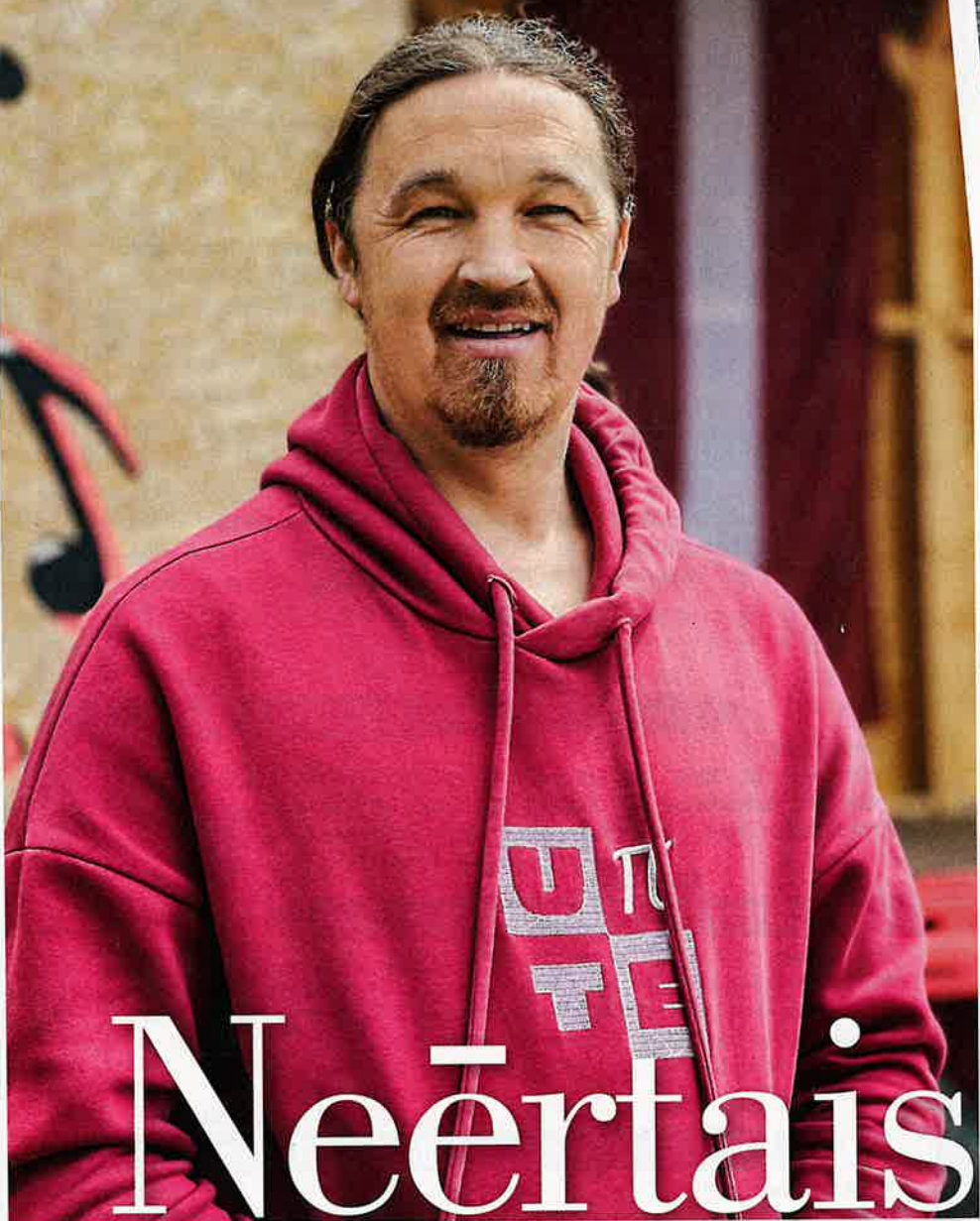
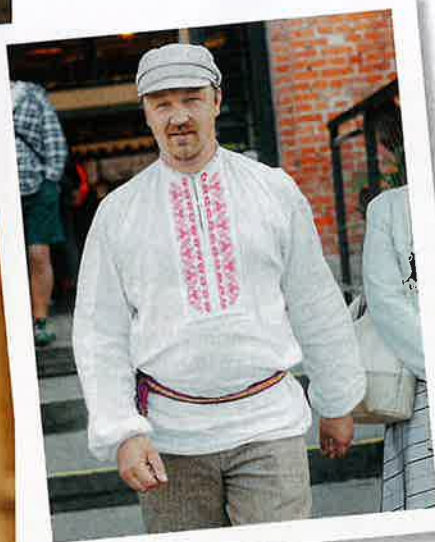

Neēertais latgalietis

«Kad uz Upīti atbrauc *gosti*, ar visiem runāju tikai latgaliski. Ja aizbraucu *gostos* pie kāda cita, mēģinu runāt viņa valodā,» saka **ANDRIS SLIŠĀNS**, Upītes jauniešu folkloras kopas vadītājs. Arī šajā sarunā viņš atbild tikai savā valodā: «Ja zinu, ka cilvēks saprot, runāju latgaliski, jo latviešu valodu neesmu izkopus tik labi, lai smuki izteiktos.»

Pieturzīmes

- 44 gadi.
- Balvu novada Nemateriālā kultūras mantojuma centra Upīte direktors.
- Biedrības Upītes jauniešu folkloras kopa vadītājs.
- Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieks.
- Latgales dzejnieka Antona Slišana dēls.
- Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultātes fizikas specialitātes maģistrs.
- Piecu bērnu tēvs.
- Dzīvo divus kilometrus no Krievijas robežas.

Upītei ir sauklis: «Upīte dzīve jauka!» Kas ir jauka dzīve?

Sarežģīts jautājums! Jauka dzīve ir tad, kad ir sajūta – viss notiek tā, kā gribi, bet, ja nenotiek, tad uzreiz vari pagriezt pareizi un salabot, lai atkal notiek pa tavam.

Tev ir jauka dzīve?

Jā – jauka, es par dzīvi nesūdzos!

Pastāsti, kāda ir tā jaukā dzīve Upītē!

Upīte aug kopā ar Latvijas valsti – cik Latvijai gadu, tik Upītē cilvēku. Ciematā dzīvo apmēram simts iedzīvotāju – vasarā vairāk, ziemā mazāk. Jaunieši, kas pabeidz pamatskolu, dodas kaut kur prom – daļa atgriežas, daļa ne, daļa parādās ik pa laikam. Skolas Upītē nav, tuvākā vieta, kur bērniem mācīties, ir Rekovā – sešu kilometru attālumā – vai Baltinavā – 14 kilometru attālumā. Bet veikals gan Upītē ir – ikdienai var atrast visu, ko vajag: var paēst un gumijas zābakus arī var nopirkt.

Nesen dzirdēju, ka Balvu novadā trim skolām slēgs vidusskolas posmus – Rekavai, Baltinavai un

Rugājiem. Tas noteikti attiecas arī uz taviem bērniem. Manā bērnībā teiktu: viss iet uz putēšanu.

Sāpīgi ir, bet šis neizbēgamais process jāpārdzīvo. Bērnu nekur nekļūst vairāk, turklāt mūsdienās jaunieši pēc pamatskolas bieži izvēlas mācīties nevis parastajās, bet profesionālajās vidusskolās. Agrāk tehnikums bija gandrīz lamuvārds, tagad ir citādi – profesionālās izglītības iestādēs var iegūt ļoti labu izglītību, tur maksā stipendiju, nodrošina kopmitnes, un visi, kas grib, sāk strādāt, jau mācoties ceturtajā kursā. Tie, kas grib iet akadēmisko ceļu, mācās parastajā vidusskolā, pārējie izvēlas profesionālo izglītību. Mani vecākie bērni Kate un Domeniks pēc pamatskolas aizgāja mācīties Jāņa Ivanova Rēzeknes Mūzikas vidusskolā, kas tagad ir Latgales Mūzikas un mākslas vidusskola. Kate pēc tam iestājās Mūzikas akadēmijā, šogad to pabeidza. Domeniks pašlaik mācās Dailes teātra dziedājošo aktieru kursā, kas arī tagad ir pie Mūzikas akadēmijas.

Mani trīs jaunākie bērni mācās Baltinavas vidusskolas pamatskolas posmā. Devītklasnieks Jēkabs jau izlēmis, ka negrib palikt parastajā vidusskolā. Vēl gan īsti nezina, kur un ko mācīsies, bet gan izdomās. Jaunākie bērni, dviņi, mācās septītajā klasē – vēl jauni, viņiem pietiek laika domāt.

Tevis vadītais Nemateriālā kultūras mantojuma centrs Upītē ir pašvaldības iestāde. Tas arī var kļūt par dārgu – tāpat kā vidusskolas...

Agri vai vēlū tā notiks, ar to jārēķinās, jo novadam naudas vairāk nekļūst. Ja mēs nerakstītu projektus, tikai par novada līdzekļiem te maz ko varētu izdarīt.

Brīnos, ka, būdams tik aktīvs cilvēks, neesi novada domes deputāts.

Pirms novadu reformas biju Viļakas novada domes pēdējā sasaukuma deputāts. Kandidēt vēlēšanās mani šogad aicināja, bet nepiekritu. Ja strādāju, tad ar pilnu atdevi, nevis reizi nedēļā aizietu pacelt roku vai nospiegtu podziņu – nezinu, kā tagad dara. Nevarētu atļauties strādāt neiedziļinoties, bet tam nebūtu laika. Man vienmēr ir savs viedoklis, bet pēc tam justies par to vainīgam – arī negribu. Atteicu kandidēt arī tāpēc, ka negribu ielēkt politikā pēdējā pusgadā. Par nākamajām pašvaldību vēlēšanām, kas gaidāmas pēc četriem gadiem, būtu jā-sāk domāt jau tagad. Politikā var ienākt tikai ar pārsteigumu – kā Līvānu novada jaunais mērs Dāvids Rubens – vai

ar mērķtiecīgu populismu. Tagad, kad Balvu novadā slēdz skolas, man vajadzētu bļaut, ka to nevajag darīt. Tad uz budžeta pieņemšanu bļautīties par budžetu. Bet man nav laika spēlēt politiskās spēlītes. Viegļāk dzīvot bez tām.

Kad tavi bērni izaugs, viņi dzīvos Upītē?

Nezinu. Viss atkarīgs no tā, ko viņi izdomās darīt. Ir daudzas profesijas, kurās var strādāt no jebkuras vietas, – nav obligāti jādzīvo Rīgā, Londonā vai vēl kaut kur. Ja bērni atgriezīsies – forši, bet tikai tad, ja atradīs iespēju te sevi attīstīt, nevis dzīvos Upītē tikai tāpēc, ka te ir viņu dzimtene. Tam nebūtu nekādas jēgas. Nevienam nav jāpiesien kādai vietai tikai tāpēc, ka tā ir viņa dzimtā vieta. Cilvēka istā vieta ir tur, kur viņš sevi atrod. Es pats arī vienpadsmit gadu nodzīvoju Rīgā, un tikai tad likās, ka jāatgriežas.

Kas Upītē ir slikti?

Visās vietās kaut kas ir ne tā, bet negribu izcelt neko sliktu. Upītē visi cits citu pazīst, dzīvo kā liela ģimene – reizēm sastrīdas, bet, kad vajag otram palīdzēt, uzreiz ceļas un dara. Zinu, kas varētu būt labāk! No Čilipīnes līdz Upītei ceļš ir ļoti labs, bet Upītes ciemā varētu uzliet jaunu asfaltu.

Pat bez visa asfalta uz Upīti uzstāties brauc tādi dziedātāji un aktieri, ka lasi un brīnies: Leļļu teātris, Nacionālais teātris, pat Renārs Kaupers! Kā tu viņus pārliecini, ka vērts tik tālu braukt?

Vienas receptes nav. Galvenais – jābūt patiesam. Nevienam neko nemeļoju, saku taisnību. Ja ir telefona numurs, zvanu, ja nav – rakstu sociālajos tīklos. Pastāstu, ko un kā darām, mēģinām vienoties. Ar Renāru Kauperu iepazīnāties *Laiks Ziedonim* ceremonijā, kur balvu pasniedza arī mūsu ģimenei. Vārds pa vārdam, apmainījāmies telefona numuriem, un tad jau pienāca kārta sazvanīties un sarunāt, ka viņš pie mums atbrauc. Tā arī atbrauca. Mana māsa Lienīte ir gaismu māksliniece Nacionālā teātra Jaunajā zālē. Jau pirms padesmit gadiem viņa pirmoreiz sarunāja, ka teātris atbrauks ar izrādi uz Upīti. Atbrauca, bija āķis lūpā, sapazināties, un tad jau pats uzrunāju arī citus teātrus. Upītē ar izrādēm bijis Leļļu teātris, *Dirty Deal Teatro*, Dailes teātris, Liepājas teātris.

Liepājas teātris brauc pāri visai Latvijai! Cepuri nost! Kāds arī atsaka?

DR. MAURĪŅA KLĪNIKA

SMAGUMA
SAJŪTA KĀJĀS?
MĒS PALĪDZĒSIM!

-20%*

PIRMREIZĒJAI KONSULTĀCIJAI
PIE KĀJU VĒNU ĀRSTA

-15%*

LĀZEROPERĀCIJAI UN
SKLEROTERAPIJAI

*Atlaides spēkā ar Dr. Mauriņa e-privilēģiju karti.

*Atlaides nav spēkā pie
Prof. Dr. med. U. Mauriņa un Dr. med. A. Vanaga.

Akcija spēkā no 1. līdz 31. oktobrim

A.l.k. 0100-00161

67 37 47 47

Rīga, Jaunā Mežaparka iela 4
www.drmaurinaklinika.lv